

Yüksek enflasyon dönemlerinde şirket bilançolarının tarihi maliyetlerle raporlanması, sadece finansal analizleri yanıltmakla kalmaz; aynı zamanda şirketlerin fiktif (sanal) kârlar üzerinden devasa ve haksız vergiler ödemesine neden olur. VUK Mükerrer 298. Madde kapsamında zorunlu hale gelen enflasyon düzeltmesi, finans departmanları için basit bir endeks çarpımı değil, ağır yaptırımları olan bir vergi hukuku sürecidir. Düzeltme işlemlerinde yapılan küçük bir katsayı veya sınıflandırma hatası, Vergi Denetim Kurulu (VDK) incelemelerinde doğrudan "Vergi Ziyayı" olarak raporlanmakta ve şirketleri ağır cezalarla karşı karşıya bırakmaktadır.

Kurumunuzun enflasyon muhasebesi süreçleri aşağıdaki hukuki ve finansal standartlara ne ölçüde uyum sağlıyor?

1. PARASAL VE PARASAL OLMAYAN KALEMLERİN YANLIŞ SINIFLANDIRILMASI

- Soru:** Bilançonuzu enflasyon düzeltmesine tabi tutarken; verilen/alınan sipariş avanslarını, depozitoları veya yıllara sari inşaat onarım maliyetlerini "Parasal" mı yoksa "Parasal Olmayan" kalem olarak mı sınıflandıracağınızı VUK tebliğlerindeki istisnalara göre net olarak ayrıştırabiliyor musunuz?
- Gizli Risk:** Enflasyon muhasebesinin temeli, bilançodaki kalemlerin doğru sınıflandırılmasına dayanır. Sadece parasal olmayan kalemler enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Eğer parasal bir kalemi yanlışlıkla parasal olmayan kalem gibi düzeltirseniz veya tam tersini yaparsanız, enflasyon düzeltme farkı (698 nolu hesap) tamamen yanlış çıkar. Bu durum, dönem kârının veya zararının hatalı hesaplanmasına yol açar. Vergi incelemesinde bu sınıflandırma hatası tespit edildiğinde, eksik ödenen vergi tutarı üzerinden şirketinize ağır vergi ziyayı cezası ve gecikme faizi kesilir.

2. STOK VE AMORTİSMAN DÜZELTMELERİNDE KATSAYI HATALARI

- Soru:** Stoklarınızı (ilk madde malzeme, yarı mamul, mamul) düzeltirken "Toplulaştırılmış Yöntemleri" (Basit Ortalama veya Hareketli Ağırlıklı Ortalama) kullanma şartlarını taşıyor musunuz? Sabit kıymetlerin birikmiş amortismanlarını düzeltirken, kıymetin kendi düzeltme katsayısını mı kullanıyorsunuz?
- Gizli Risk:** Stok düzeltmeleri, şirketlerin vergi matrahını en çok etkileyen kalemdir. VUK, stokların düzeltilmesinde gerçek yöntemin kullanılmasını esas alır; toplulaştırılmış yöntemler ancak belirli şartlarda seçilebilir. Yanlış yöntemin seçilmesi veya Yİ-ÜFE endekslerinin hatalı aylardan alınarak taşıma katsayısının yanlış hesaplanması, maliyetlerin şişirilmesine ve vergi matrahının haksız yere aşındırılmasına neden olur. Müfettişler bu durumu "vergi kaçırma kastı" olarak değerlendirebilir.

3. GEÇMİŞ YIL KÂRLARI VE ÖZKAYNAK KALEMLERİNİN HATALI MAHSUBU

- Soru:** Enflasyon düzeltmesi sonucunda ortaya çıkan "Geçmiş Yıl Kârları" veya "Zararları"nı bilançoda nasıl raporluyorsunuz? Sermaye düzeltmesi olumlu farklarını, şirketin vergi yükünü artırmadan yasal yedeklerle veya geçmiş yıl zararlarıyla mahsup etme (kapatma) kurallarına tam olarak hakim misiniz?
- Gizli Risk:** Özkaynak kalemlerinin (Sermaye, emisyon primleri, yasal yedekler) enflasyon düzeltmesi, şirketin kâr dağıtım politikalarını doğrudan etkiler. Düzeltme sonucu oluşan geçmiş yıl kârlarının vergilendirilip vergilendirilmeyeceği veya sermayeye ilave edilip edilemeyeceği VUK sirkülerleriyle sıkı kurallara bağlanmıştır. Bu mahsup işlemlerini mevzuata aykırı yapan şirketler, kâr dağıtımında ortaklara haksız ödeme yapmış sayılır ve Ticaret Kanunu (TTK) kapsamında yöneticilerin hukuki sorumluluğu doğar.

MALİ TABLOLARI VE VERGİ SÜREÇLERİNİ YASAL STANDARTLARA TAŞIMAK

Eğer yukarıdaki kritik sorulara tereddütsüz ve mevzuata uygun net cevaplar veremiyorsanız, şirketinizin mali tabloları ve vergi süreçleri devasa bir risk altındadır. Bu krizleri vergi müfettişlerinin karşısında savunma yaparken değil, uzmanlardan proaktif olarak öğrenmek zorundasınız. Süreçlerinizi mevzuata uygun yönetmek, kurumsal riskleri azaltmak ve finans ekibinize özel eğitim planlaması yapmak için Vizyonder Enflasyon Muhasebesi ve Mali Tabloların Düzeltilmesi Eğitimi programına hemen başvurun.

VIZYONDER EĞİTİM DANIŞMANLIK VE TEKNOLOJİ A.Ş.

İSTANBUL	:	Meşrutiyet Mahallesi, Kodaman Sokak, Bahar Apartmanı No:6 Daire:7 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
ANTALYA	:	Etiler Mah. Evliya Çelebi Cad. No:23 /106 Muratpaşa / Antalya
MERSİS NO	:	0925131571200001
İLETİŞİM	:	0.212 232 2016
GSM	:	0.545 335 2016
Eposta	:	bilgi@vizyonder.org.tr
TİCARET SİCİL NO	:	142629
KURUMLAR V.D.:	:	9251315712
Faks:	:	0.850 811 2016
	:	0.545 332 2016

vizyonder@vizyonder.org.tr